

Alireza Nikouei...25/08/1961

- متولد رشت (1340)
- دیپلم علوم تجربی
- کارشناسی زبان و ادبیات فارسی. (دانشگاه گیلان)
- کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی (دانشگاه تربیت مدرس) فارغ التحصیل 1370.
- عنوان پایان نامه: استخراج مضمون‌های نو از دیوان صائب؛
استادان راهنما و مشاور: دکتر امیربانو کریمی و دکتر مصفا.
- دکتری زبان و ادبیات فارسی (دانشگاه تهران). سال 1378.
- عنوان رساله: مبانی زیبایی‌شناسی غزلیات بیدل دهلوی؛
استادان راهنما و مشاور: استاد مظاهر مصفا، استاد امیربانو کریمی و استاد تقی پورنامداریان

سوابق عضویت در هیئت‌های علمی - پژوهشی

- * عضو گروه زبان و ادبیات فارسی شورای بررسی متون (پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی . تهران) - حدوداً ده سال
- * عضو هیات تحریریه مجله ادب پژوهشی - دانشگاه گیلان (از سال 1385)
- * عضو هیات تحریریه و مدیر مسئول مجله نظریه و نقد ادبی - دانشگاه گیلان
- * عضو هیات تحریریه مجله فصلنامه نقد ادبی - دانشگاه تربیت مدرس .
- * عضو هیات تحریریه مجله ادبیات عرفانی - دانشگاه الزهراء .
- * دبیر علمی چهارمین همایش پژوهش‌های زبان و ادب فارسی. 1387.
- * دبیر علمی چهارمین همایش ملی نقد ادبی - 1393
- * عضو هیات ریسه انجمن نقد ادبی

تدریس در دانشگاه گیلان از سال 1371 تا کنون (1402) در مقاطع کارشناسی - کارشناسی ارشد و دکتری .

*** سوابق اجرایی**

* مدیر گروه
مجموعاً ده سال
دانشگاه گیلان

* معاون پژوهشی دانشکده
دو سال
دانشگاه گیلان

آشنایی با زبان‌ها:

• عربی، انگلیسی - روسی (مقدماتی)

• **مقالات علمی - پژوهشی :**

- 1- زمان، روایت، ابدیت در شعر حافظ، مجله نامه فرهنگستان دوره هفتم، شماره 2. شهریور 1384- 35-44
- 2- نگاهی اسطوره‌شناختی به داستان ضحاک و فریدون برمبنای تحلیل عناصر ساختاری. مجله ادبیات و علوم انسانی (دانشگاه فردوسی). شماره 3 سال 1384 - 157-176
- 3- دورهرمنوتیکی و نقش آن در مطالعات ادبی، فهم و نقد متون. مجله ادب پژوهی، دانشگاه گیلان، شماره 3. 1386 - 39-60
- 4- تحلیل رویکردهای انتقادی روشنگران ایرانی به شعر کلاسیک، مجله پژوهش زبان و ادبیات فارسی. شماره 20. 1390 - 137-162
- 5- بازخوانی مفهوم فراست در دوگفتمان عرفی و عرفانی. مجله ادب پژوهی، دانشگاه گیلان. شماره 13-1390 - 7-28
- 6- نقد کتاب «تاریخ ادبی ایران»، مجله نقد ادبی. 1390. ش 1 - 232-248
- 7- بازخوانی قصه‌های کودکان برمبنای مولفه طرحواره در رویکرد شناختی، مجله علمی - پژوهشی ادبیات کودک (شیراز) شماره دوم سال 1391 - 149-174
- 8- والتر بنیامین: اصالت زبان و نقش آن در نقد و نظریه ادبی و هنری، مجله ادب پژوهی. 1391. ش 21 - 63-87
- 9- طرحی در رهیافت میان‌فرهنگی به گیاهان در ادبیات و اساطیر، مجله ادب پژوهی. 1392. ش 23 - 9-33
- 10- بازنگری ساخت و ریشه‌ی فارسی سه واژه‌ی قرآنی؛ فصلنامه‌ی پژوهش‌های ادبی - قرآنی دانشگاه اراک. سال 1392. شماره 3 - 133-152
- 11- تاملی در ساختار تمثیلی مثنوی «طلسم حیرت» بیدل؛ فصلنامه الهیات هنر، 1392. شماره اول - 51-80
- 12- بررسی شهر آشوب‌های درباری مسعود سعد و سنایی براساس نقد ساختارگرایی تکوینی، فصلنامه کاوش نامه سال شانزدهم (1394)، شماره 31 - 103-133

- 13- بازخوانی داستان جمشید بر پایه روابط گفتمان‌های مهری-زردشتی، جستارهای نوین ادبی (دانشگاه فردوسی مشهد) سال 1394، شماره 190 - 33-62
- 14- تحلیل گفتمانی طبقه‌بندی اجتماعی در شاهنامه . فصلنامه‌ی مطالعات توسعه‌ی اجتماعی-فرهنگی، بهار 1396. شماره‌ی 4، 155-185
- 15- بازنگری روایات تاریخی یزگرد اول و بهرام پنجم با تأکید بر تحلیل انتقادی گفتمان، ادب پژوهی، بهار 1394. شماره 31- صص 9-38
- 16- تحلیل انتقادی روایت زندگی و مرگ حلاج در گفتمان انقلابی/چپ. مجله ادبیات عرفانی، دانشگاه الزهراء. سال 1394، شماره 12 - صص 7-42
- 17- کنش تاریخی و کنش داستانی؛ بررسی ویژگی‌های کنش در بخش تاریخی شاهنامه، پژوهش‌های ادبی، 1395. شماره 51. 87-112
- 18- توبه و تطهیر گفتمانی در خیامیت پیشامدرن، شعرپژوهی (بوستان ادب) سال یازدهم تابستان 1398 شماره 2 (پیاپی 40). صص 77-100
- 19- حرکت استعاره‌ی خیامیت؛ تبیین چرخش گفتمانی از «ترکیب طبایع تا ترکیب پیاله، مجله نقد ادبی، دانشگاه تربیت مدرس، دوره 11، شماره 43 - (1397). 63-90
- 20- معرفت و موقعیت مرزی در مثنوی مولوی، (دوفصلنامه ادبیات عرفانی دانشگاه الزهراء)، سال نهم، شماره 16، بهار و تابستان 1396 - 83-116
- 21- آسیب‌شناسی کاربرد استعاره در فرایند نظریه‌پردازی فرمالیسم مکانیکی، مجله نقد ادبی (دانشگاه تربیت مدرس) دوره 11، شماره 42 (1397) - 123-147
- 22- منفیت و نقد سنت با تکیه بر سنت عرفانی، مجله حکمت و فلسفه (دانشگاه تهران)، سال 15، شماره 57، بهار 1398- 165-194
- 23- نظریه ستیزی و نئوپراگماتیسم در اندیشه استیون نپ و والتر بن مایکلز، فصلنامه نقد ادبی (دانشگاه تربیت مدرس)، پیاپی 46 (تابستان 1398) - 91-126
- 24- مرور انتقادی کتب نقد ادبی در زمینه آبخورهای نقد، ادبیات پارسی معاصر، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، سال نهم، شماره اول، بهار و تابستان، 1398؛ 197-219
- 25- ادبیات اقلیت‌ها و تردید در مسیحیت به عنوان فرا روایت رستگاری، مجله پژوهش ادبیات معاصر جهان (دانشگاه تهران)، 1399. شماره 2 - 382-418

- 26- مواجهه در غیاب؛ اصول اساسی میان دیالوگ نظریه‌های ادبی نامتجانس، مجله نقد و نظریه ادبی (دانشگاه گیلان)، سال پنجم، 1399، شماره 10-7-31
- 27- خوانش و تحلیل لکانی حکایت «شهریار و برادرش شاهزمان»، مجله نقد و نظریه ادبی، دانشگاه گیلان، سال 1400. شماره 12-75-98
- 28- نقد رهیافت‌های فلسفی به شعر حافظ، مجله حافظ پژوهی، شیراز، سال 1399، شماره 24-111-136
- 29- بازتاب کهن‌الگوهای روان‌زنانه و روان‌مردانه از دیدگاه یونگ در خانه‌های سنتی فلات مرکزی ایران، مجله زن در فرهنگ و هنر، 1399. شماره 3-219-249
- 30- دیدگاه مدرسان در خصوص اهمیت مجاز و استعاره‌ی ادبی در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان از طریق متون ادبی، پژوهش‌نامه آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان، 1399. شماره 2-196-201
- 31- به‌کارگیری ادبیات کودک و نوجوان در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان بزرگسال از منظر مدرسان، مجله جستارهای زبانی (تربیت مدرس)، 1402- شماره 4-173-198
- 32- تطور مفهوم طبیعت از یونان باستان تا دوران معاصر با تأکید بر وجوه فلسفی و سیاسی جنبش رمانتیسیسم، فصلنامه علمی جامعه‌شناسی فرهنگ و هنر (دانشگاه کردستان)، دوره چهارم، شماره چهارم، زمستان 1401، ص 142-156
- 33- زمان آگاهی بیدل از منظر نقد مضمونی، مجله زبان و ادب فارسی (دانشگاه تبریز)، سال 76 / شماره 247 / بهار و تابستان 1402- صص 176-199
- 34- بررسی مفهوم وحی و شهادت در شعر و کلام نوروز سورانی (متون مقدس گوران) براساس روش پدیدارشناسی هرمنوتیک پل ریکور، فصلنامه ادبیات عرفانی (دانشگاه الزهرا) سال پانزدهم، شماره 33، تابستان 1402. 39-67
- 35- نظریه ادبی و نسبت آن با فلسفه قاره‌ای (با تأکید بر نظریه‌های خواننده‌محور)، مجله نقد و نظریه ادبی (دانشگاه گیلان)، دوره 7، شماره 2- شماره پیاپی 14، بهمن 1401 صص: 213-242
- 36- نقد ذوقی، مفهوم و تحول آن در نقد و نظریه ادبی در ایران، مجله مکتب‌های ادبی (دانشگاه مازندران)، (آماده چاپ)

و چند مقاله دیگر که در جریان پذیرش و چاپند:

- نقد کتاب «بینامتنیت» اثر گراهام آلن، ترجمه پیام یزدانجو،
- بیدل دهلوی، از رویت تا روایت (تاملی در قصه‌های مثنوی عرفان)
- ...

مقالات ترویجی و همایشی

- مدخل‌هایی برای دانشنامه فرهنگستان:
- عوارف المعارف، دانشنامه زبان و ادب فارسی (دانشنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی). سال 1391-جلد چهارم
- عزالدین محمود کاشانی، دانشنامه زبان و ادب فارسی (دانشنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی). سال 1391-جلد چهارم.
- عبدالکریم گیلانی، دانشنامه زبان و ادب فارسی (دانشنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی). سال 1391-جلد چهارم .
- صوفی نامه، دانشنامه زبان و ادب فارسی (دانشنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی). سال 1391-جلد چهارم.
- شیرین مغربی، دانشنامه زبان و ادب فارسی (دانشنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی). سال 1391-جلد چهارم
- مقالات همایشی (داخلی و خارجی) و بخشی از کتاب‌ها
- آسیب‌شناسی پژوهش‌های ادبی از منظر روش‌شناسی و مغالطات منطقی (در مجموعه «نگاهی دیگر؛ تاملاتی در مسائل ادبی و مطالعات میان‌رشته‌ای)، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران: 1392
- بررسی مقایسه‌ای آراء مولوی و خوزه اورتگای گاسیت در باب موقعیت، امکان و آزادی . چاپ شده در کتاب "هر که را درد ست ، او برده‌ست بو" به کوشش دکترمصطفی گرجی. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. 1388
- الگوهای تکرار، تقارن، توالی و توزیع، چاپ شده در کتاب «کاتبان روایت چندم»؛ تهران: سوره مهر. 1390
- مطالعات میان رشته‌ای در تحقیقات ادبی (درمجموعه «نگاهی دیگر؛ تاملاتی درمسائل ادبی و مطالعات میان‌رشته‌ای)، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران: 1392
- نقدی بر مبانی عرفان و تصوف (سنخ‌شناسی کتب عرفان و تصوف)، مجموعه مقالات همایش سراسری بررسی متون و منابع حوزه‌های فلسفه، کلام، ادیان، عرفان. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. تهران: 1385
- اکنون ابدی (زمان و روایت در شعر حافظ). شیراز، مرکز حافظ‌شناسی. بیستم مهر 138
- نظریه‌های متن و تاثیر آنها در نقد ادبی، دومین کنگره ملی علوم انسانی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دی 1390
- کاربرد استعاره‌ی شناختی در آموزش زبان به زبان آموزان خارجی (یادگیری پیشرفته). همایش بین‌المللی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان. روسیه، دانشگاه دولتی آستراخان. (AGU) خرداد 1392 / 2013 Jun
- روایت به روایت ریکور: بازنگری انتقادی روایت‌شناسی غالب، نخستین همایش روایت در انواع ادبی. دانشگاه کردستان، 20 اردیبهشت 1396
- مرور انتقادی کتب نقد ادبی در زمینه آبخورهای نقد، دومین همایش ملی آسیب‌شناسی درس نامه‌های رشته زبان و ادبیات فارسی. دانشگاه شهید چمران اهواز، بهمن 1396 .

- بینامتنیت؛ گسترش افقها و امکانها در کتاب «کتابتِ روایت»؛ درسگفتارهای داستان، گروه نویسندگان، نشر آگه. 1395

- مقاله «فتوت، مروری تاریخی و فرهنگی» در کتاب جشن نامه سیروس شمیسا، به کوشش یاسر دالوند، کتاب سده، سال 1398

*Rustaveli`s Soliloquy (The Poem of "The knight in panther`s skin" . Kotaisi University, Georgia.2000

• طرح پژوهشی:

طرحنامه مطالعات میانرشته‌ای در حوزه زبان و ادبیات فارسی، (زیر نظر انجمن استادان زبان و ادبیات فارسی).1391

• فعالیت‌های علمی و فرهنگی در سطح شهر و کشور

جلسات متعدد نقد کتاب :

- معرفی و نقد کتب مختلف نقد و نظریه ادبی؛ ادبیات و فلسفه،
- نقد مجموعه‌های شعر
- نقد داستان: رمان و داستان کوتاه
- درسگفتارها و دوره‌های آموزشی «نقد و نظریه ادبی، مبانی فلسفه نظریه و نقد ادبی؛ و مطالعات میان رشته ای، در موسسات و کتابسراها
- آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان در ایران و در کشورهای هند، بلاروس و...